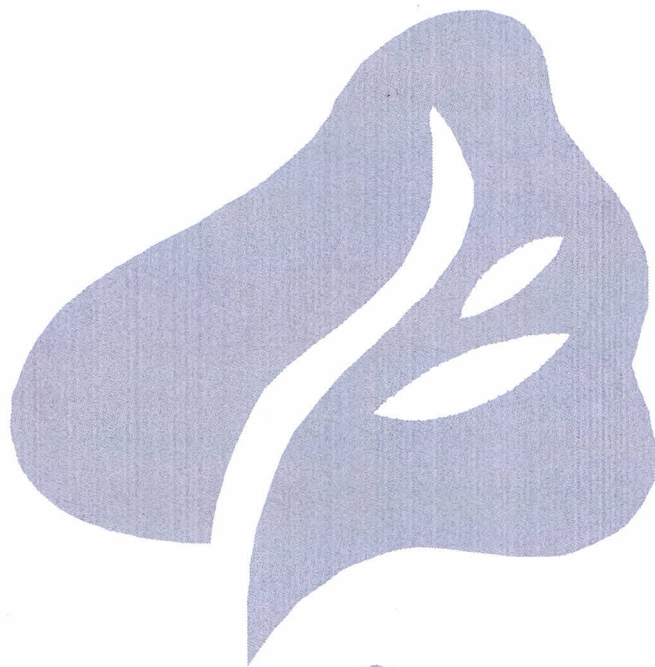

POSOUZENÍ MOŽNOSTI ÚPRAVY ÚSES VE VAZBĚ NA ZMĚNU Č. 1 ÚP TĚMICE

arvita P

Zak.č.: 60/2021
Arch.č.: 101/2021

březen 2021

1

OBSAH:

1.	PRŮVODNÍ ZPRÁVA.....	2
1.1	ÚVOD	2
1.2	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	2
1.3	SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ	3
1.4	POPIS ÚPRAVY LBC 5 U CIHELNY.....	3
1.5	NÁVRH ŘEŠENÍ LBC 1 NA SYROVÍNCE	3
1.5.1	POPIS STÁVAJÍCÍHO A UPRAVENÉHO ŘEŠENÍ.....	4
1.5.2	METODICKÉ VYMEZENÍ ÚSES	4
1.5.3	POSOUZENÍ ŘEŠENÍ Z POHLEDU METODICKÝCH PRINCIPŮ	5
1.6	ZÁVĚR.....	7
2.	GRAFICKÁ ČÁST.....	8

1. PRŮVODNÍ ZPRÁVA

1.1 ÚVOD

Předmětem díla je „Posouzení možnosti úpravy ÚSES ve vazbě na změnu č. 1 ÚP Těmice“. V rámci dokumentace dochází k návrhu úpravy **LBC 5 U cihelny**. Kvůli větší koncentraci zájmů v území dokumentace podrobněji vyhodnocuje **LBC 1 Na Syrovínce** a navrhuje úpravu vymezení.

1.2 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV DÍLA : POSOUZENÍ MOŽNOSTI ÚPRAVY ÚSES
VE VAZBĚ NA ZMĚNU Č. 1 ÚP TĚMICE

OBJEDNATEL : Obec Těmice
Těmice 176
696 84 Těmice

ZPRACOVATEL : Arvita P spol. s r.o.
Příčná 1541
765 02 Otrokovice
tel. 577 938 161
e-mail: arvita@arvita.cz

ZODPOVĚDNÝ ZÁSTUPCE
ZPRACOVATELE: Ing. Hedvika Psotová
Autorizovaný projektant územních systémů ekologické
stability č. autorizace ČKA 01 993

ZPRACOVATEL: Ing. Michal Girgel
Autorizovaný projektant územních systémů ekologické
stability č. autorizace ČKA 4 204

Zak. č. : 60/21
Arch. č: 101/21

1.3 SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ

- Buček A., Lacina J.: *Geobiocenologie II.*, MZLU v Brně, 2000
- Culek M. a kolektiv: *Biogeografické členění ČR II. díl*, AOPK ČR, 2003
- Kolektiv: *Metodika vymezení územního systému ekologické stability*, MŽP ČR, 2017
- Studio Region, s.r.o.: *Územní plán Těmice*, Brno, 2015

- ČUZK ČR – digitální katastrální mapa
- ČUZK ČR – základní mapa 1:10 000, WMS služba
- ČUZK ČR – mapová aplikace analýzy výškopisu

1.4 POPIS ÚPRAVY LBC 5 U CIHELNY

Stávající základ LBC 5 U cihelny tvoří prostor bývalé cihelny s náletovou zelení. V západní části tvoří součást biocentra zemědělsky využívané pozemky jako orná půda. Biocentrum zahrnuje STG 2BD3 a 2B3, cílové ekosystémy jsou tedy lipové bukové doubravy až typické bukové doubravy.

Úprava biocentra zahrnuje odebrání urbanizovaných ploch ve východní části. Výměra je kompenzována v ploše stávající krajinné zeleně v jižní části biocentra a v ploše stávající orné půdy v západní části biocentra. Požadovaná minimální výměra 3 ha dle metodiky je dodržena.

1.5 NÁVRH ŘEŠENÍ LBC 1 NA SYROVÍNCE

Osou zájmového území i celého území obce Těmice je tok Syrovínky. Na Syrovínku je vázána nivní/mokřadní větev lokálního ÚSES reprezentována lokálními biocentry vč. řešeného LBC Na Syrovínce. Vodou ovlivněné větve ÚSES jsou úzce geomorfologicky vázány na reliéf terénu (užší niva vodoteče), kde bude umožněna tvorba odpovídajících ekosystémů. V zájmovém území je niva prostorově omezena úpatím zvedajícího se svahu v trati Díly na levém břehu.

Samotný tok Syrovínky je regulovaný bez protipovodňových hrází. Po pravém břehu vede v bezprostřední blízkosti nadzemní vedení VN a to v souběhu s tokem. Na levý břeh navazuje v souběhu travnatá polní cesta, která je daná parcelou v KN. Východně od polní cesty navazují zemědělské pozemky využívané jako orná půda. Pozemky na pravém břehu Syrovínky jsou zatravněny. V jižní části biocentra přitéká z pravé strany občasná vodoteč Dražůvkový potok. V severní části biocentra přiléhá ze západní strany areál koupaliště.

Záměry v území zahrnují rozšíření ploch bydlení v návaznosti na stávající zástavbu. Řešení ÚSES LBC Na Syrovínce se dotýká především navrhovaná plocha bydlení v západní části biocentra. Na levém břehu Syrovínky v prostoru stávající polní cesty je plánována cyklotrasa do Bzence.

1.5.1 POPIS STÁVAJÍCÍHO A UPRAVENÉHO ŘEŠENÍ

Varianta 0: je „variantou“ stávajícího vymezení dle ÚP Těmice. Lokální biocentrum Na Syrovínce zahrnuje samotný vodní tok a navazující pozemky na pravém břehu. Severní i jižní hranici biocentra tvoří obhospodařované pozemky v drobné majetkové držbě. Východní hranici tvoří levý břeh Syrovínky, západní hranice prochází blokem travního porostu.

Varianta 1: zahrnuje úpravu vymezení LBC Na Syrovínce. Biocentrum zahrnuje vodní tok a navazující pozemky na obou březích. Pozemky na pravém břehu jsou v současnosti využívány jako travní porosty, na levém břehu je travnatá polní cesta, na níž navazuje orná půda. Nově navržená východní hranice biocentra koresponduje s hranicí nivy v bloku orné půdy, západní hranice prochází blokem travního porostu. Severní i jižní hranici biocentra tvoří obhospodařované pozemky v drobné majetkové držbě.

Obrázek vlevo znázorňuje LBC Na Syrovínce v současném vymezení (varianta č. 0), část blíže k toku je součástí i varianty č. 1. Obrázek vpravo znázorňuje levý břeh Syrovínky, kde v jeho nivní části je vymezena část biocentra v rámci varianty č. 1.

Biogeografické zařazení LBC Na Syrovínce

Bioregion: Ždánicko-Litenčický (3.1)

Biochora: 2BE – Erodivané plošiny na spraších 2. v.s.

STG: 2BC4-5a – jasanové olšiny nižšího stupně (*Fraxini-alneta inferiora*)

1.5.2 METODICKÉ VYMEZENÍ ÚSES

Územní systém ekologické stability (ÚSES) je zakotven v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění, kde podle § 3 odst. 1) písmena a) *ÚSES je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability.*

Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., vymezuje podle § 1 písmena a) *biocentrum jako biotop nebo soubor biotopů v krajině, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému a dle § 1 písmena b) vymezuje: biokoridor je území, které neumožňuje rozhodující části organismů trvalou dlouhodobou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentry a tím vytváří z oddělených biocenter síť.*

Vymezení územních systémů ekologické stability se řídí Metodikou vymezování územního systému ekologické stability (Kolektiv, 2017).

Vymezování a hodnocení ÚSES vychází z následujících principů:

- 1) *princip biogeografické reprezentativnosti*
- 2) *princip funkčních vazeb ekosystémů*
- 3) *princip přiměřených prostorových nároků*
- 4) *princip zohlednění aktuálního stavu krajiny*
- 5) *princip zohlednění jiných limitů a zájmů v krajině*
- 6) *princip posloupnosti a vzájemné návaznosti hierarchických úrovní ÚSES*
- 7) *princip přiměřené konzervativnosti*

ad 1) princip biogeografické reprezentativnosti

vytváří základní rámec pro vymezení soustavy reprezentativních biocenter

ad 2) princip funkčních vazeb ekosystémů

stanovuje základní reprezentativní trasy větví ÚSES s vazbou na přirozené migrační trasy s minimem přirozených migračních bariér

ad 3) princip přiměřených prostorových nároků

slouží ke stanovení přiměřených hodnot velikostních parametrů biocenter a biokoridorů a celkové hustoty sítě ÚSES; v případě biocenter se jedná o velikost a tvar; v případě biokoridorů (nebo jejich dílčích úseků) se jedná o šířku a délku

ad 4) princip zohlednění aktuálního stavu krajiny

slouží k výběru vhodných konkrétních segmentů krajiny pro začlenění do ÚSES se snahou podchycení ekologicky cenných segmentů

ad 5) princip zohlednění jiných limitů a zájmů v krajině

identifikuje nevhodná či problémová místa v krajině pro začlenění do ÚSES; koordinuje vymezení ÚSES s jinými limity či zájmy v území s návrhem koordinace střetů

ad 6) princip posloupnosti a vzájemné návaznosti hierarchických úrovní ÚSES

zajišťuje zachování logiky vymezování a prostorových návazností; ÚSES je jednotný a propojený systém všech hierarchických úrovní

ad 7) princip přiměřené konzervativnosti

slouží k minimalizaci zásahů jak do stávajících vyhovujících koncepčních řešení, tak do vymezených skladebných částí ÚSES

1.5.3 POSOUZENÍ ŘEŠENÍ Z POHLEDU METODICKÝCH PRINCIPŮ**Princip biogeografické reprezentativnosti**

Varianta 0: stávající vymezení biocentra zahrnuje nivu Syrovínky na pravé straně toku.

Varianta 1: upravené řešení biocentra zahrnuje nivu Syrovínky na pravé i levé straně toku.

Princip funkčních vazeb ekosystémů

Varianta 0: biocentrum nezahrnuje přírodní bariéry, antropicky podmíněnou bariéru. V současnosti částečně vytváří nadzemní vedení VN na pravém břehu Syrovínky. Na Syrovínce není v rámci řešeného území migrační překážka. Stávající vymezení zachovává kompaktnost plochy biocentra.

Varianta 1: biocentrum nezahrnuje přírodní bariéry, antropicky podmíněnou bariéru. V současnosti částečně vytváří nadzemní vedení VN na pravém břehu Syrovínky. Na Syrovínce není v rámci řešeného území migrační překážka. Výhledově může vytvářet částečně antropicky podmíněnou bariéru případně realizovaná cyklotrasa na levém břehu toku. Řešení dané varianty do jisté míry narušuje kompaktnost biocentra, ale vzhledem k navržené výměře naplňuje již pravobřežní část biocentra požadovanou výměru (včetně korekce výměry vztáženou k tvaru biocentra).

Princip přiměřených prostorových nároků

Varianta 0: biocentrum zahrnuje **1,95 ha** pozemků v nivě toku. Z pohledu minimálních metodických požadavků se jedná o dostatečnou výměru. Tvar biocentra umožňuje vznik a existenci funkčních cílových ekosystémů.

Varianta 1: biocentrum zahrnuje **1,92 ha** pozemků v nivě toku. Z pohledu minimálních metodických požadavků se jedná o dostatečnou výměru. Tvar biocentra umožňuje vznik a existenci funkčních cílových ekosystémů.

Princip zohlednění aktuálního stavu krajiny

Varianta 0: požadavek na existenci přírodních a přírodě blízkých společenstev není v současnosti naplněn.

Varianta 1: požadavek na existenci přírodních a přírodě blízkých společenstev není v současnosti naplněn.

Princip zohlednění jiných limitů a zájmů v krajině

Varianta 0: ÚSES v dané lokalitě nabývá charakteru urbánního ÚSES. Vzhledem ke společenským požadavkům není kritérium zcela naplněno.

Varianta 1: ÚSES v dané lokalitě nabývá charakteru urbánního ÚSES. Vzhledem ke společenským požadavkům je kritérium v současnosti naplněno. Varianta navíc podporuje zasakování povrchových vod a protierozní funkci v území, kdy jeho část na levém břehu Syrovínky je umístěna do sedimentační polohy mezi vodním tokem a rozsáhlejším blokem orné půdy na svazích.

Princip posloupnosti a vzájemné návaznosti hierarchických úrovní ÚSES

Varianta 0: Návaznost hierarchických úrovní ÚSES je naplněna.

Varianta 1: Návaznost hierarchických úrovní ÚSES je naplněna.

Princip přiměřené konzervativnosti

Varianta 0: stávající vymezení LBC Na Syrovínce je stabilizováno v ÚP Těmice.

Varianta 1: upravené vymezení LBC Na Syrovínce je přibližně ze 60 % územně shodné se stávajícím vymezením; varianta zachovává přirozenou směrovou vazbu na trasy navazujících lokálních biokoridorů.

Princip	VARIANTA 0	VARIANTA 1
Princip biogeografické reprezentativnosti	4	4
Princip funkčních vazeb ekosystémů	4	3
Princip přiměřených prostorových nároků	4	4
Princip zohlednění aktuálního stavu krajiny	1	1
Princip zohlednění jiných limitů a zájmů v krajině	2	4
Princip poslouposti a vzájemné návaznosti hierarchických úrovní ÚSES	4	4
Princip přiměřené konzervativnosti	4	4
CELKEM	23	24

Pozn. čím je větší hodnota dosažených bodů, tím je varianta z pohledu naplnění metodických principů ÚSES vhodnější.

Bodové hodnocení principů vymezení ÚSES:

0 bodů - princip je **zcela nenaplněn**, **1** bod - princip je **z větší části nenaplněn**, **2** body - princip je **částečně naplněn**, **3** body - princip je **z větší části naplněn**, **4** body - princip je **zcela naplněn**

1.6 ZÁVĚR

Z výsledků **hodnocení metodických principů ÚSES** vyplývá, že navržená úprava vymezení LBC Na Syrovínce je srovnatelná se stávajícím vymezení biocentra. Bodové hodnocení varianty 1 (úprava biocentra) je nevýrazně vyšší.

Výhledově může vytvářet u varianty č. 1 antropicky podmíněnou bariéru případně realizovaná cyklotrasa na levém břehu Syrovínky. Ale vzhledem k navržené výměře biocentra naplňuje již pravobřežní část požadovanou výměru. Řešení varianta č. 1 podporuje zasakování povrchových vod a protierozní funkci v území.

Při výhledové realizaci biocentra se doporučuje celková revitalizace toku s tvorbou tůní a mokřadů. Mimo OP nadzemního vedení VN je vhodné realizovat solitérní, skupinovou i kompaktnější výsadbu dřevin dle příslušného STG. Hranici směrem k orné půdě je vhodné oddělit zelení s izolační funkcí.

V rámci LBC 5 U cihelny dochází k úpravě vymezení biocentra mimo urbanizované plochy, zároveň dochází k rozšíření o plochy krajinné zeleně a orné půdy. Tím je zajištěna minimální požadovaná výměra biocentra.

2. GRAFICKÁ ČÁST

